

nowe
horyzonty
edukacji
filmowej

CYKL | Młodzi w obiektywie
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6
PRZEDMIOT | język polski

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Małgorzata Bazan

FILM | *Bрудna robota*

2017, Norwegia, Dania, Szwecja, 85 min

reżyseria: Solveig Melkeraaen

scenariusz: Solveig Melkeraaen

OPIS FILMU

Na północy kraju dzieci od szóstego roku życia mogą pracować w przetwórnicy ryb przy wycinaniu dorszom języków. Tak pracowała w swoim dzieciństwie mama i dziadek dziesięcioletniej Ilvy, która teraz wyjeżdża z Oslo na północ Norwegii do swoich dziadków, aby poznać rodzinną tradycję. W nowej pracy dziewczynka zaprzyjaźnia się z dziesięcioletnim Tobiasem, a wzajemne wsparcie i wspólne doświadczenia zbliżają dzieci do siebie. Rozkwitająca między Ilwą i Tobiasem przyjaźń jest motywem przewodnim tego pełnego uroku dokumentu o wieloletnich zwyczajach i wartościach, które łączą ludzi.

Temat lekcji:

Antek z północnej Norwegii

Czas trwania lekcji

45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- rozumie, czym jest praca dla ludzi różnych pokoleń;
- rozumie wartość pracy;

→ wie, jakimi wartościami kierują się bohaterowie filmu *Brudna robota*.

Powiązanie z podstawą programową

Podczas lekcji uczeń:

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 11) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- 13) ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- praca indywidualna;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Brudna robota*;
- karty pracy;
- analiza tekstu literackiego;
- wywiady.

Przygotowanie do lekcji

Lekcja odbywa się po omówieniu lektury Bolesława Prusa pt. *Antek*.

Nauczyciel lub nauczycielka prosi uczniów i uczennice, aby zebrali wywiady od swoich rodziców i dziadków, czym dla nich jest lub czym była praca.

Pytania pomocnicze do wywiadów rodzinnych:

- Kiedy zacząłeś/aś swoją pierwszą pracę?
- Jaka to była praca?
- Dlaczego zdecydowałeś/aś się na swoją pierwszą pracę?
- Jakie wynagrodzenie otrzymałeś(-aś) za swoją pierwszą pracę?
- Czy praca w dorosłym życiu sprawiała Ci satysfakcję? Uzasadnij odpowiedź.
- Czy byłeś(-aś) zadowolony(-a) z wynagrodzenia za swoją pracę zawodową?
- Czy gdybyś jeszcze raz stał(a) u progu kariery, czy wybrał(a)byś tę samą ścieżkę zawodową?

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel(ka) prosi uczniów i uczennice o przypomnienie wiadomości o Antku, bohaterze noweli Bolesława Prusa. Po zebraniu odpowiedzi rozdaje każdemu uczniowi i każdej uczennicy dwie karteczki typu post-it w różnych kolorach. Prosi, aby na jednej zapisać, jaki stosunek do pracy mieli rodzice Antka oraz kowal, na drugiej zaś, jak do pracy podchodził Antek i czym ona dla niego była. Następnie prosi o przyklejenie karteczek w wyznaczonych miejscach. Wybrany uczeń lub wybrana uczennica odczytuje kartki z obu kategorii, zbierając tym samym informacje o podejściu do pracy zaprezentowanej w pozytywistycznej noweli.

Następnie prowadzący(-a) prosi wybranych uczniów i uczennice o przeczytanie/przedstawienie wywiadów domowych zebranych wśród dziadków i rodziców. Jeżeli uczestnicy i uczestniczki lekcji mają taką wolę, a ich wywiady pasują do jednej z wypracowanych w poprzednim kroku kategorii (podejście do pracy Antka lub rodziców Antka i kowala), dobrze, aby przy pomocy taśmy klejącej przymocowali swoje wywiady pod jedną z kategorii wypracowanych w poprzednim kroku. Jeżeli nie pasują, należy stworzyć osobną kategorię.

Tę część lekcji podsumowuje krótka rozmowa na temat: Jak zmieniło się podejście do pracy od czasów pozytywizmu do dziś?

Realizacja tematu

Nauczyciel(ka) prosi o krótkie przypomnienie fabuły filmu. Następnie rozdaje każdemu uczniowi i każdej uczennicy karteczkę typu post-it w innym niż wcześniej kolorze. Prosi, aby napisali na niej, jakie ich zdaniem było podejście bohaterów filmu do pracy. Jeżeli uczniowie i uczennice mają problem z realizacją zadania, można posłużyć się pytaniami pomocniczymi:

- Czy chętnie wykonywali swoją pracę?
- Czy lubili wykonywaną pracę?
- Dlaczego wykonywali pracę przy rybach, skoro w innych częściach kraju praca dzieci jest zakazana?
- Czy ich rodzice, dziadkowie i pradiadkowie także wykonywali w dzieciństwie taką samą pracę?
- Czy bohaterowie filmu wykonywali ją dobrowolnie, czy ktoś ich do tego zmusił?
- Czy dobrze bawili się przy pracy?
- Jakimi, zdaniem uczniów i uczennic, dostawali wynagrodzenie za swoją pracę? Co sobie mogli za nie kupić?
- Jak wyglądała ich współpraca, czy była oparta na rywalizacji i współzawodnictwie, czy chętnie sobie pomagali?

Po wykonaniu zadania prowadzący(-a) prosi uczniów i uczennice o przeczytanie odpowiedzi i przyklejenie ich pod jedną z kategorii. Najprawdopodobniej, przewidując odpowiedzi uczestników i uczestniczek zajęć, konieczne będzie stworzenie nowej kategorii.

Tę część zajęć podsumowuje krótka rozmowa o tym, jak różni się podejście do pracy: Antka, jego rodziców i kowala, dziadków i rodziców uczniów i uczennic oraz bohaterów filmu *Bрудna robota*.

Podsumowanie tematu

Nauczyciel wyjaśnia, że podejście do pracy zmieniało się na przestrzeni wieków, a nawet dziesięcioleci lub lat. Zależy jest także od systemu społecznego.

Jeżeli wystarczy czasu, uczniowie i uczennice przygotowują dekalog/kontrakt szczęśliwego pracownika. W tym celu pracują w grupach 4–6 osobowych. Każda z grup na dużym formacie papieru zapisuje 10 punktów odnoszących się do pracy w godnych i sprzyjających ludziom warunkach. Warto, aby przygotowane w ten sposób plakaty przykleić w widocznym miejscu.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

**stowarzyszenie
nowe horyzonty**

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

KARTY PRACY

Karta pracy nr 1 (do wydruku w formacie a3 lub większym)

Dekalog szczęśliwego pracownika

opracowali:.....
.....
.....

Aby być szczęśliwym w pracy...

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

